

सन २०१४-१५ करिता राजा राममोहन रॉय
प्रतिष्ठान अंतर्गत समान निधी योजनेकरिता
राज्य हिस्सा वितरीत करणेबाबत.

**महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग**

शासन निर्णय क्रमांक - मराग्रं २५२४/(प्र. क्र.८२७/१४)/साशि-५,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : २८ मार्च, २०१६

- वाचा :** १) शासननिर्णय शिक्षण व युवक सेवा विभाग क्र. एलआयबी २५७५/७९५६/७०५/तेरा,
दि. २९ जूलै, १९७७
२) शासन निर्णय क्र. मराग्रं २५२४/प्र.क्र.३६/२०१५/साशि ५, दि ३०/०३/२०१५
३)राज्य ग्रंथालय नियोजन समितीच्या दि.०५/१२/२०१४ च्या बैठकीचे इतिवृत्त
४) राज्य ग्रंथालय नियोजन समितीच्या दि. २८/१०/२०१५ च्या बैठकीचे इतिवृत्त
५) ग्रंथालय संचालनालयाचे पत्र क्र. ३१/RRRLF/२०१५-१६/२१८५७, दि. १८/०२/२०१६.

प्रस्तावना: -

राजा राममोहन रॉय ग्रंथालय प्रतिष्ठान, कोलकता, या संस्थेची स्थापना भारत सरकारच्या आर्थिक सहाय्याने १९७२ साली झाली. देशातील सार्वजनिक ग्रंथालय सेवेचा प्रसार करणे आणि त्यासाठी व्यापक सहाय्य करणे हे प्रतिष्ठानचे उद्दिष्ट आहे. राज्यामध्ये व संघराज्यामध्ये ग्रंथालय सेवा प्रभावीपणे राबवून ती वृद्धीगत करण्यासाठी प्रतिष्ठान व राज्यशासन ५० : ५० या प्रमाणात अनुरूप अनुदान देते. प्रतिष्ठानच्या या योजना राबविण्यासाठी राजा राममोहन रॉय ग्रंथालय प्रतिष्ठानच्या “ सर्वासाठी पुस्तके ” (Books for all) या पुस्तकामधील मार्गदर्शक तत्त्वानुसार संदर्भ क्र १ येथील शासन निर्णयान्वये राज्य ग्रंथालय नियोजन समितीची स्थापना करण्यात आलेली आहे व संदर्भ क्र २ येथील शासननिर्णयानुसार सदर समितीची पुनरचना करण्यात आली आहे. या समितीमार्फत राजा राममोहन रॉय ग्रंथालय प्रतिष्ठानच्या समान व असमान योजनेबाबत निर्णय घेण्यात येतो. त्यानुसार या समितीची बैठक दि ०५/१२/२०१४ रोजी घेण्यात आली.

सन २०१४-१५ या आर्थिक वर्षासाठी महाराष्ट्र राज्याने रु २५०.०० लक्ष अर्थसंकल्पीत केलेला आहे. राजा राममोहन रॉय प्रतिष्ठान यांनी सन २०१४-१५ करिता रु. २५०.०० लक्ष निधी मंजूर केलेला आहे. समान निधी योजनेकरिता मागील शिल्लक व सन २०१४-१५ मधील उपलब्ध निधी मिळून एकूण रु. ५७१.०८ लक्ष निधी उपलब्ध आहे. दि. ०५/१२/२०१४ व दि. २८/१०/२०१५ च्या राज्य ग्रंथालय नियोजन समितीच्या बैठकीत घेण्यात आलेल्या निर्णयानुसार व उपलब्ध निधीच्या मर्यादेत राजा राममोहन रॉय ग्रंथालय प्रतिष्ठानच्या समान निधी योजनेकरिता खालीलप्रमाणे निधी खर्च करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:

राजा राममोहन रॉय ग्रंथालय प्रतिष्ठान अंतर्गत राज्य ग्रंथालय नियोजन समितीने दि. ०५/१२/२०१४ व दि. २८/१०/२०१५ रोजीच्या बैठकीत मंजूर केल्याप्रमाणे समान निधी योजनेमधून योजनानिहाय करावयाच्या खर्चास खालीलप्रमाणे मंजूरी देण्यात येत आहे.

- १) ग्रंथसंच भेट योजना - या योजनेअंतर्गत राज्य ग्रंथालय नियोजन समितीच्या उपसमितीने २०१३ मध्ये प्रकाशित झालेले मराठी, हिंदी, इंग्रजी भाषेतील एकूण ६२५ ग्रंथांची निवड केलेली आहे. सदर ग्रंथांचे संच राज्यातील १५०५ शासनमान्य सार्वजनिक ग्रंथालयांना पाठविण्यासाठी एकूण रु. १६१.०८ लक्ष (रु एक कोटी एकसष्ट लाख आठ हजार फक्त) निधी खर्च करण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे.
- २) परिसंवाद/चर्चासत्र/कार्यशाळा/प्रशिक्षण वर्गाचे आयोजन ग्रंथप्रदर्शन व वाचनसंस्कृतीसाठी अर्थसहाय्य - प्रत्येक जिल्हा ग्रंथालय अधिकारी कार्यालयात कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात यावे. त्यासाठी प्रत्येक कार्यशाळेसाठी रु. २.०० लक्ष याप्रमाणे एकूण रु ७०.०० लक्ष निधी खर्च करण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे.
- ३) ग्रंथालयासाठी वाचनीय साहित्य ग्रंथसंग्रह / रॅक्स/ कपाटे/ झेरॉक्समशीन इत्यादीसाठी अर्थसहाय्य-
  - अ) झेरॉक्समशीन - या योजनेअंतर्गत राज्यातील ३६ सार्वजनिक ग्रंथालयांना DGS & D दरकरारावरील नामांकित कंपनीकडून झेरॉक्स मशीन खरेदी करण्यात यावी. याकरिता एकूण रु.१४.४० लक्ष (रु.चौदा लक्ष चाळीस हजार फक्त) निधी खर्च करण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे.
  - आ) बुककेस - या योजनेअंतर्गत राज्यातील ग्रंथालयांना रॅक्स व कपाटे ऐवजी बुककेसेस पुरवण्यास राज्य ग्रंथालय नियोजन समितीने मान्यता दिलेली आहे. सदर बुककेसेस MSSIDC कडून राज्यातील ६०० सार्वजनिक ग्रंथालयांना प्रत्येकी १ याप्रमाणे पुरवण्यासाठी एकूण रु ७५.०० लक्ष (रु. पंच्याहत्तर लक्ष फक्त) निधी खर्च करण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे.
- ४) ग्रंथालयांना इमारत बांधकाम, विस्तारासाठी अर्थसहाय्य - राज्यातील एकूण १२ ग्रंथालयांना रु. १०.०० लक्षप्रमाणे इमारत बांधकामासाठी एकूण रु १२०.०० लक्ष (रु. एक कोटी वीस लक्ष फक्त) खर्च करण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे.
- ५) सार्वजनिक ग्रंथालयांना शैक्षणिक प्रयोजनासाठी संगणक, प्रिंटर यासाठी अर्थसहाय्य - या योजनेअंतर्गत राज्यातील सार्वजनिक ग्रंथालयांना DGS & D दरकरारावरील नामांकित कंपनीकडून संगणक व प्रिंटर खरेदी करण्यात यावी.
  - अ. संगणक - राज्यातील १४४ शासनमान्य सार्वजनिक ग्रंथालयांना संगणक भेट योजनेअंतर्गत प्रत्येकी १ संगणक याप्रमाणे १४४ संगणक खरेदी करण्यासाठी एकूण रु ५७.६० लक्ष (रु सत्तावन लक्ष साठ हजार फक्त) निधी खर्च करण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे.
  - ब. प्रिंटर - राज्यातील १८७ शासनमान्य सार्वजनिक ग्रंथालयांना संगणक भेट योजनेअंतर्गत प्रत्येकी १ प्रिंटर याप्रमाणे १८७ प्रिंटर खरेदी करण्यासाठी एकूण रु २९.९२ लक्ष (रु एकोणतीस लक्ष ब्यान्नव हजार फक्त) निधी खर्च करण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे.

वरीलप्रमाणे राजा राममोहन रॉय ग्रंथालय प्रतिष्ठान समान निधी योजनेअंतर्गत राज्यशासन व प्रतिष्ठान यांच्या ५०: ५० टक्के निधीमधून उपलब्ध असलेल्या एकूण रु. ५२८.०० लक्ष (रु. पाच कोटी अठ्ठावीस लक्ष फक्त) खर्च करण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे.

३. या योजनेसाठी खर्च करण्यात येणारा निधी “मागणी क्रमांक डब्ल्यू-४, २२०५-कला व संस्कृती, १०५, सार्वजनिक ग्रंथालये, (०३) मध्यवर्ती जिल्हा व तालुका ग्रंथालयांना सहाय्य, (०३) (०२) राजा राममोहन रॉय ग्रंथालय प्रतिष्ठानासाठी अंशदान (२२०५ ०३०४) (योजनेत्तर) - ३१, सहाय्यक अनुदाने (वेतनेत्तर) या लेखाशिर्षाखाली सन २०१४ - १५ करीता उपलब्ध असलेल्या तरतुदीमधून करण्यात यावा.

४. हा शासन निर्णय शासनाचे www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०१६०३२८१८००२१८८०८ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(सु. हे. पाटणकर)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. महालेखापाल-१ (लेखापरीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई / नागपूर
२. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई / नागपूर
३. डायरेक्टर जनरल, राजा राम मोहन रॉय ग्रंथालय प्रतिष्ठान, कोलकत्ता
४. ग्रंथालय संचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
५. निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई
६. ग्रंथपाल, राज्य मध्यवर्ती ग्रंथालय (ग्रंथालय संचालनालयांमार्फत)
७. प्रधान सचिव (उपतंशि) यांचे स्वीय सहाय्यक
८. निवडनस्ती (साशि-५)